

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

**Факультет суспільних і прикладних наук
Кафедра управління та адміністрування**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з методичної роботи
 Ярослав ШТАНЬКО
“03” лютий 2024 р.

КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	07 Управління та адміністрування 02 Культура і мистецтво 12 Інформаційні технології 28 Публічне управління та адміністрування 08 Право
Спеціальність:	076 Підприємництво та торгівля 022 Дизайн 121 Інженерія програмного забезпечення 281 Публічне управління та адміністрування 081 Право
Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма:	Диджиталізація підприємництва Графічний дизайн Інженерія програмного забезпечення Публічне управління та адміністрування Право
Освітній рівень:	магістр
Статус дисципліни:	вибіркова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська

**Івано-Франківськ
2024**

РОЗРОБНИК:

к.е.н., доц., завідувач кафедри
управління та адміністрування

Ірина ПОПАДИНЕЦЬ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри управління та адміністрування,
протокол № 2 від 25 вересня 2024 року

к.е.н., доц., завідувач кафедри
управління та адміністрування

Ірина ПОПАДИНЕЦЬ

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 2 від 03 жовтня 2024 року

е-mail	iryna.r.popadynets@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	кафедра управління та адміністрування, 205
Посилання на сайт	<u>Ірина Попадинець</u>
Сторінка курсу в СДО	<u>Корпоративне управління</u>

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна яка досліджує принципи, структури та механізми ефективного управління організаціями, зокрема компаніями з різними формами власності. Вона охоплює питання розподілу влади та відповідальності між акціонерами, керівництвом та іншими зацікавленими сторонами, а також аналізує взаємодію між цими суб'єктами для досягнення балансу інтересів.

Дисципліна фокусується на вивченні ролі ради директорів, менеджменту, інвесторів та зовнішніх регуляторів у корпоративному середовищі, а також розглядає інструменти запобігання конфліктам інтересів і управління ризиками. Особливу увагу приділяється міжнародним стандартам корпоративного управління та практикам корпоративної соціальної відповідальності.

Мета навчальної дисципліни: формування знань з теорії та практики корпоративного управління, розкрити принципи, механізми та інструменти управління сучасними корпораціями, а також навчити розв'язувати проблеми, пов'язані з взаємодією між власниками, менеджментом та іншими зацікавленими сторонами.

Завдання дисципліни:

- ознайомлення з концепціями, моделями та інструментами управління сучасними компаніями;
- вивчення ролі загальних зборів акціонерів, ради директорів, виконавчого органу, аудиторських комітетів та інших суб'єктів управління;
- аналіз і порівняння англосаксонської, континентальної та змішаних моделей управління та їх застосування в різних економічних системах;
- виявлення, аналіз та розробка ефективних механізмів розв'язання конфліктів між акціонерами, менеджментом та іншими стейкхолдерами;
- вивчення системи внутрішнього аудиту, корпоративного контролю та підходів до мінімізації ризиків;
- вивчення рекомендацій міжнародних організацій (наприклад, OECD) та застосування міжнародних кодексів і практик;
- розробка політик КСВ та впровадження принципів сталого розвитку в корпоративне управління.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати**:

- відмінності між англосаксонською, континентальною та змішаними моделями корпоративного управління.
- структуру корпоративних органів (загальні збори акціонерів, рада директорів, виконавчий орган) та розуміти їхню взаємодію.
- інструменти захисту міноритарних акціонерів та забезпечення прозорості діяльності компаній.

- ідентифікувати та розв'язувати конфлікти між акціонерами, менеджментом та іншими стейкхолдерами.
- розуміти роль і значення внутрішнього контролю, аудиту та управління ризиками для ефективного управління компанією.
- вимоги міжнародних кодексів і рекомендацій, зокрема принципів OECD.
- важливість соціальної відповідальності та сталого розвитку для успіху сучасних корпорацій.
- вплив злиттів та поглинань на структуру управління та організаційну ефективність компаній.
- специфіку корпоративного управління в умовах глобалізації та різних культурних середовищ.
- основні норми та вимоги національного та міжнародного законодавства щодо корпоративного управління.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен **вміти**:

- оцінювати ефективність роботи ради директорів, виконавчого органу та загальних зборів акціонерів.
- розробляти стратегії управління з урахуванням інтересів власників, менеджменту та інших зацікавлених сторін.
- знаходити ефективні шляхи вирішення конфліктів між акціонерами, керівництвом та зовнішніми стейкхолдерами.
- забезпечувати контроль за діяльністю компанії та управління ризиками.
- інтегрувати принципи КСВ та сталого розвитку у корпоративні стратегії.
- оцінювати ризики корпоративної діяльності та приймати управлінські рішення для їхнього зниження.
- підтримувати прозорість та підзвітність корпоративних органів перед зацікавленими сторонами.
- оцінювати вплив злиттів та поглинань на структуру управління та бізнес-результати компанії.
- враховувати особливості регіонального законодавства та вимоги міжнародних стандартів (наприклад, принципів OECD).

Професійні компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення вибіркової навчальної дисципліни (шифри та зміст компетентностей та результатів навчання вказано відповідно до Проєкту Європейської Комісії TUNING «Налаштування освітніх систем в Європі»).

Загальні компетентності з переліку проєкту TUNING	Назва програмних результатів навчання
Здатність до усного та письмового спілкування рідною мовою	Вміти застосовувати відповідні моделі та принципи корпоративного управління для підвищення ефективності компаній, враховуючи особливості галузі, структури власності та середовища
Здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.	
Здатність до конструктивної взаємодії з іншими людьми, незалежно від їх походження та особливостей культури, і поваги до різноманітності	
Здатність до абстрактного та аналітичного мислення й генерування ідей.	Вміти ідентифікувати та вирішувати управлінські проблеми, зокрема конфлікти між стейкхолдерами, та інтегрувати принципи сталого розвитку й етики у корпоративні рішення.
Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.	

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	2		
Семестр	3		
Кількість кредитів ЄКТС	6		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	30 (в годинах)	8 (в годинах)
	семінари, практичні	30 (в годинах)	8 (в годинах)
Самостійна робота		120 (в годинах)	164 (в годинах)
Форма підсумкового контролю	диференційований залік		

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

Змістовий модуль 1

Тема 1. Основи корпоративного управління (2 год.)

Визначення та роль корпорації в сучасному бізнес-середовищі. Принципи та основні етапи корпоративного управління. Основні концепції та визначення

Питання для самостійного вивчення: Історичні передумови виникнення корпорацій. (2 год)

Тема 2. Управління корпоративною власністю (4 год.)

Поняття власності в корпораціях. Управління власністю в акціонерних товариствах. Методи управління корпоративною власністю.

Питання для самостійного вивчення: Система показників управління корпоративною власністю. (4 год)

Тема 3. Організаційні корпоративні структури (4 год.)

Типи організаційних структур. Принципи побудови. Ефективність оргструктури.

Питання для самостійного вивчення: Оптимізація організаційного дизайну для досягнення стратегічних цілей. (4 год)

Тема 4. Стратегічне управління корпораціями (4 год.)

Сутність стратегічного планування як функції управління. Стратегічний аналіз підприємства. Формулювання та впровадження стратегії.

Питання для самостійного вивчення: Типологія стратегій. (4 год)

Тема 5. Управлінські рішення (4 год.)

Процес управлінського прийняття рішень та його етапи. Моделі та методи управлінського аналізу для прийняття рішень. Етичні аспекти управлінського прийняття рішень.

Питання для самостійного вивчення: Декомпозиція управлінського рішення. (4 год)

Тема 6. Етика та корпоративна культура (4 год.)

Основні етичні принципи в управлінні. Вплив корпоративної культури на успіх підприємства. Розвиток етичної корпоративної культури

Питання для самостійного вивчення: етичний кодекс корпорації. (4 год)

Тема 7. Корпоративні конфлікти (4 год.)

Типи корпоративних конфліктів. Аналіз причин корпоративних конфліктів. Управління та вирішення корпоративних конфліктів

Питання для самостійного вивчення: Вплив корпоративних конфліктів на бізнес-процеси. (4 год)

Тема 8. Корпоративна соціальна відповідальність (CSR) (4 год.)

Поняття та принципи CSR. Роль корпорацій у суспільстві та довкіллі. Імплементация стратегій CSR.

Питання для самостійного вивчення: Аналіз звіту GRI. (4 год)

Зміст практичних занять

Змістовий модуль 1

Тема 1. Основи корпоративного менеджменту (2 год.)

на основі теоретичного матеріалу вибрати і проаналізувати корпорацію.

Питання для самостійного вивчення: на прикладі підприємства чи організації проаналізувати процес менеджменту в організації. (6 год)

Тема 2. Управління корпоративною власністю (4 год.)

на основі теоретичного матеріалу підготувати розповідь про видатного менеджера.

Питання для самостійного вивчення: сформуванню чек-лист для успішного менеджера. (8 год)

Тема 3. Організаційні корпоративні структури (4 год.)

на основі теоретичного матеріалу проаналізувати оточення організації за власним вибором.

Питання для самостійного вивчення: згрупуйте фактори оточення організації за критеріями: руйнівні, критичні, помірні, позитивні. (8 год)

Тема 4. Стратегічне управління корпораціями (6 год.)

на основі теоретичного матеріалу вибрати стратегію розвитку організації.

Питання для самостійного вивчення: прописати 200 бажань. (10 год)

Тема 5. Управлінські рішення (4 год.)

на основі теоретичного матеріалу визначити вид організаційної структури організації (на вибір).

Питання для самостійного вивчення: на прикладі будь якої організації проаналізувати типи взаємозв'язків в організації. (8 год)

Тема 6. Етика та корпоративна культура (4 год.)

на основі теоретичного матеріалу проаналізувати який вид мотивації використовується в організації (на вибір).

Питання для самостійного вивчення: запропонувати чек-лист самомотивації. (8 год)

Тема 7. Корпоративні конфлікти (4 год.)

на основі теоретичного матеріалу проаналізувати який види контролю використовується в організації (на вибір).

Питання для самостійного вивчення: апропонувати чек-лист самоконтролю. (8 год)

Тема 8. Корпоративна соціальна відповідальність (CSR) (2 год.)

на основі теоретичного матеріалу застосуйте модель лідерських стилів (наприклад, модель Деніела Гоула) для оцінки свого власного стилю лідерства.

Питання для самостійного вивчення: сформулюйте план розвитку особистого лідерства. (6 год)

Зміст самостійної роботи здобувачів

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни:

Найменування видів робіт	Розподіл годин за формами навчання	
	денна	заочна
Самостійна робота, год, у т.ч.:	120	164

Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	30	8
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	30	8
Підготовка звітів з практичних робіт	-	-
Підготовка до поточного контролю	-	-
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	60	148

ПОЛІТИКА КУРСУ

Коротко, з покликанням на відповідну нормативну базу УКД, висвітлити питання:¹

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з «Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

¹ зміст пунктів може редагуватись з огляду на особливості курсу

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про академічну доброчесність” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

“Положення про академічну доброчесність” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).² “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

б) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання.

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

² визначається політика використання ІІІ в навчальній дисципліні - дозволене/заборонене, правила використання

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).³

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

Програмний результат навчання⁴	<u>Метод навчання</u>	Метод оцінювання
ПРН 1. Вміти застосовувати відповідні моделі та принципи корпоративного управління для підвищення ефективності компаній, враховуючи особливості галузі, структури власності та середовища. ПРН 2. Вміти ідентифікувати та вирішувати управлінські проблеми, зокрема конфлікти між стейкхолдерами, та інтегрувати принципи сталого розвитку й етики у корпоративні рішення.	словесні методи наочні методи практичні методи індуктивний аналітичний евристичний дослідницький методи самостійної роботи вдома інтерактивні методи	поточний контроль усний контроль письмовий контроль тестовий контроль самооцінювання

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контрольні заходи⁵

(в разі потреби - розділити за семестрами)

Вид	Зміст⁶	% від	Бал
------------	--------------------------	--------------	------------

³ визначається перелік електронних та інших ресурсів та умови перезарахування

⁴ для вибіркового навчальних дисциплін вказується результат навчання

⁵ зміст редагується залежно від наповнення дисципліни

⁶ у випадку наявності видів роботи, які оцінюються окремо (проект, завдання тощо) прописується в окремому рядку; за відсутності - одним рядком визначається вся сукупність аудиторної роботи (опитування, поточні контрольні тощо) та визначається стандартне значення балів (35/60)

		<i>загальної оцінки</i>	<i>min</i>	<i>max</i>
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	екзамен	40	24	40
Всього:	-	100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали - “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».⁷

Критерії оцінювання⁸ (за необхідності, поточного та/або підсумкового контролю)

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання**

⁷ можна вказати теми чи завдання, які є обов'язковими до виконання, а також особисті підходи до оцінювання рівня знань здобувачів під час аудиторної роботи

⁸ критерії вказуються згідно з особливостями дисципліни.

знань за ЄКТС) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на заліки/екзамени без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ⁹

Основна література

1. Балабаниць А.В., Горбашевська М.О., Кислова Л.А., Мацука В.М. Корпоративне управління: навчальний посібник» (для студентів спеціальностей 073 «Менеджмент», 242 «Туризм» (усіх форм навчання)). Маріуполь : МДУ, 2019. 234 с.
2. Коваленко О, Федоренко В., Мошек Г. Менеджмент організації. Теорія та практика. Навчальний посібник. - К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 808 с.
3. Кусумано Майкл А. Стратегії геніїв. П'ять найважливіших уроків від Білла Гейтса, Енді Гроува та Стіва Джобса. [пер. з англ. С. Новікової]. 4-те вид. Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2020. 256 с

⁹ обов'язково: враховувати вимоги [ДСТУ 8302:2015](#) (відповідно до [Наказу № 65, від 4.03.2016](#)), [рекомендації](#) Національного агентства з забезпечення якості вищої освіти, використовувати літературу за останні 5-7 років, наводити власні публікації за змістом навчальної дисципліни.

4. Кучеренко Д. Г. Менеджмент. Курс лекцій. 2-ге видання / Д.Г. Кучеренко. – Київ: Центр учбової літератури, 2020. - 184 с

Додаткова література

1. Дикань В.Л., Зубенко В.О., Маковоз О.В., Токмакова І.В., Шраменко О.В. Стратегічне управління: навч. посібник. К.: «Центр учбової літератури», 2019. 272с

2. Сак Т. В. Стратегія бізнесу: методичні вказівки до практичних робіт. Луцьк : СНУ імені Лесі Українки, 2019. 80 с.